

การบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียน
เขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

สุราษฎร์ธานี ชุมพร

The Management of Student Affairs using Digital Technology based on
Ariyasacca IV of Khaothalupittayakom School under the Secondary
Educational Service Area Office Surat Thani Chumphon

¹ไพรัตน์ บัวทอง, ²มะลิวัลย์ โยธารักษ์, ³พระครูพิจิตรศุกการ

¹Pairat Buathong, ²Maliwan Yotharak, ³Phrakruphichitsupakan

¹⁻³สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช

¹⁻³Department of Buddhist Educational Administration, Faculty of Education,
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Nakhon Si Thammarat Campus

¹Corresponding author, e-mail: pairatbuathong2540@gmail.com

Received: April 01, 2026; Revised: April 14, 2026; Accepted: April 18, 2026

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 2) ศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 และ 3) นำเสนอและประเมินแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจงและเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องจำนวน 15 คน ใช้แบบสัมภาษณ์ร่างแนวทางสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 รูป/คน และใช้แบบประเมินแนวทางการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 รูป/คน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลแบบอุปนัย

ผลจากการวิจัย 1) สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม พบว่า มีการนำเครื่องมือดิจิทัลมาใช้ในการจัดเก็บข้อมูล การติดตาม และการสื่อสารข้อมูลนักเรียนอย่างเป็นระบบ อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานยังมีข้อจำกัดจากการใช้เอกสารกระดาษควบคู่กับระบบดิจิทัล ส่งผลให้เกิดความซ้ำซ้อนของข้อมูลและเพิ่มภาระงานในการบันทึกและตรวจสอบ อีกทั้งบุคลากรบางส่วนยังมีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลแตกต่างกัน รวมถึงข้อจำกัดด้านอุปกรณ์และความเสถียรของระบบอินเทอร์เน็ต ส่งผลให้การดำเนินงานและการใช้เทคโนโลยียังไม่ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ 2) การศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 พบว่าเป็นการบริหารเชิงบูรณาการโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นฐาน ภายใต้กรอบหลักอริยสัจ 4 ระบุถึงปัญหาการหาสาเหตุของปัญหา การกำหนดจุดหมายในการแก้ปัญหา และการกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา ครอบคลุมการส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้องค์ประกอบเทคโนโลยีดิจิทัลทั้งด้านการสร้าง การสื่อสาร

การใช้ และการประเมิน ผ่านแพลตฟอร์ม Google Workspace for Education และระบบฐานข้อมูลกลาง เพื่อบันทึก วิเคราะห์ และติดตามข้อมูลนักเรียนรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง ภายใต้กระบวนการบริหารจัดการเชิงระบบตามวงจร PDCA พร้อมสรุปผลผ่านแดชบอร์ดดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงบริหาร ส่งผลให้การบริหารงานมีความเป็นระบบ โปร่งใส มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับบริบทการศึกษาในยุคดิจิทัลอย่างยั่งยืน 3) ผลการนำเสนอและประเมินแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสราษราษฎร์ธานี ชุมพร โดยผู้ทรงคุณวุฒิ เห็นว่ามีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีความเป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในบริหารงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา

คำสำคัญ: การบริหารงานกิจการนักเรียน; เทคโนโลยีดิจิทัล; หลักอริยสัจ 4

Abstract

This research article aims to Study : 1) examine the current conditions of student affairs administration using digital technology; 2) study the guidelines for student affairs administration using digital technology based on Ariyasacca IV; and 3) propose and evaluate the guidelines for student affairs administration using digital technology based on Ariyasacca IV. This study employed a qualitative research methodology, using purposive sampling to select key informants. Data were collected through in-depth interviews with 15 stakeholders. Draft guidelines were developed based on in-depth interviews with 5 experts, and the proposed guidelines were evaluated through a focus group discussion with 7 experts using an evaluation form. Data were analyzed using inductive analysis

The research results were found as follows:- 1) The current conditions of student affairs administration using digital technology at Khaothalu Phitthayakhom School revealed that digital tools have been systematically utilized for data collection, monitoring, and communication of student information. However, limitations remain due to the parallel use of paper-based and digital systems, resulting in data redundancy and increased workload in data recording and verification. In addition, some personnel have varying levels of digital literacy, along with constraints related to equipment availability and internet stability, which hinder the full efficiency of technology implementation. 2) The study of guidelines for student affairs administration using digital technology based on Ariyasacca IV found that the approach is an integrated management model using digital technology as a foundation. It applies the framework of problem identification, cause analysis, goal setting, and solution development, covering student discipline, morality and ethics development, student support systems, and the promotion of democracy in schools. The approach incorporates digital technology components, including creation, communication, utilization, and evaluation, through platforms such as Google Workspace for Education and a centralized database system to continuously record, analyze, and monitor individual student data. This is implemented under a systematic management process based on the PDCA cycle, with results summarized through digital dashboards to support administrative decision-making. Consequently, the

administration becomes systematic, transparent, efficient, and responsive to the context of education in the digital era. 3) The results of the presentation and evaluation of the proposed guidelines for student affairs administration using digital technology based on Ariyasacca IV at Khaothalu Phitthayakhom School, under the Secondary Educational Service Area Office Surat Thani–Chumphon, indicated that the experts agreed the guidelines are appropriate, feasible, and beneficial for practical implementation in student affairs administration in educational institutions.

Keywords: Student Affairs Administration; Digital Technology; Ariyasacca IV

บทนำ

การศึกษาเป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนามนุษย์ให้เกิดความเจริญงอกงามทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคม ผ่านการจัดการเรียนรู้ การฝึกอบรม และการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะ มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาของประเทศไทย ในปัจจุบันที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2565: 2)

ในปัจจุบัน เทคโนโลยีดิจิทัลมีบทบาทสำคัญต่อการบริหารสถานศึกษา โดยช่วยให้การจัดเก็บ วิเคราะห์ และสื่อสารข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ ผ่านการใช้คอมพิวเตอร์ อุปกรณ์สื่อสาร และระบบเครือข่าย ในการประมวลผลข้อมูลด้วยระบบตัวเลขตามหลักดิจิทัล ส่งผลให้การดำเนินงานมีความทันสมัย สนับสนุนการตัดสินใจ และยกระดับประสิทธิภาพขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ (ปยุตติฐาน มาเชค, 2565: 66) ทั้งนี้ การนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน กิจกรรมนักเรียนยังช่วยให้การจัดเก็บข้อมูลนักเรียนเป็นระบบ การติดตามพฤติกรรมและพัฒนาการเป็นรายบุคคลมีความต่อเนื่อง การสื่อสารระหว่างสถานศึกษา ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีประสิทธิภาพ ตลอดจนสนับสนุนการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อวางแผน ส่งเสริม ป้องกัน และแก้ไขปัญหานักเรียนได้อย่างเหมาะสมและทันต่อสถานการณ์ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2565: 12)

การบริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบันควบคู่กับองค์ความรู้ในการตัดสินใจ โดยเฉพาะการบริหารงานกิจกรรมนักเรียน ซึ่งเป็นภารกิจสำคัญในการส่งเสริม พัฒนา ป้องกัน และแก้ไขปัญหาผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ผ่านการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลและการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศที่ครบถ้วน (มฤตติ เฟื่องสง่าและมัทนา วังถนอมศักดิ์, 2566: 169-170) อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานยังมีข้อจำกัดจากการใช้เอกสารกระดาษควบคู่กับระบบดิจิทัล ส่งผลให้เกิดความซ้ำซ้อนของข้อมูลและเพิ่มภาระงานในการบันทึกและตรวจสอบ อีกทั้งบุคลากรบางส่วนยังมีทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลแตกต่างกัน รวมถึงข้อจำกัดด้านอุปกรณ์และความเสถียรของระบบอินเทอร์เน็ต ส่งผลให้การดำเนินงานและการใช้เทคโนโลยียังไม่สามารถดำเนินได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ผู้เรียนในปัจจุบันเผชิญปัจจัยเสี่ยงจากบริบททางสังคม เศรษฐกิจ และครอบครัว ได้แก่ การขาดการดูแลจากผู้ปกครอง การเข้าถึงสื่อที่ไม่เหมาะสม และปัญหายาเสพติด ซึ่งส่งผลกระทบต่อพฤติกรรม สุขภาวะทางจิตใจ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมกิจการเด็กและเยาวชน, 2567: 7-12) สำหรับโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) พบว่า การดำเนินงานด้านกิจกรรมนักเรียนยังมีข้อจำกัด ได้แก่ ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน การติดตามประเมินผลไม่ต่อเนื่อง และการประสานงานไม่เป็นระบบ ส่งผลให้การบริหารไม่สามารถตอบสนองปัญหา

ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งบริบทชุมชนและครอบครัวยังมีปัจจัยเสี่ยงที่กระทบต่อพฤติกรรมและการเรียนของนักเรียน (โรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม, 2566: 15-18)

ในมิติทางพุทธศาสตร์ หลักอริยสัจ 4 ซึ่งประกอบด้วย ทุกข์ สมุทัย นิโรธ และมรรค สามารถเป็นกระบวนการแก้ปัญหา โดยเริ่มมองตั้งแต่ปัญหาของระบบ คือ ระบุถึงปัญหา หาสาเหตุของปัญหา กำหนดจุดมุ่งหมายในการแก้ปัญหา กำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา ซึ่งมีขั้นตอนกระบวนการแก้ปัญหาที่เป็นวิทยาศาสตร์ (พระมหาอาคม อดุลเมธี (คำมะนะ), 2565: 58) ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้เป็นกรอบแนวคิดในการบริหารงานกิจการนักเรียนให้มีมิติด้านคุณธรรมควบคู่กับการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเหมาะสม

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร เพื่อพัฒนาแนวทางที่มีความเป็นระบบ สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ สามารถประยุกต์ใช้ได้จริง และได้รับการประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์จากผู้ทรงคุณวุฒิ อันจะเป็นแนวทางในการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร
3. เพื่อนำเสนอและประเมินแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. รูปแบบการวิจัย
การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้ศึกษาใน 3 ลักษณะ คือ ศึกษาค้นคว้าทางเอกสาร (Documentary investigation) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ
2. ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล
 - 2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง จำนวน 15 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานบริหารกิจการนักเรียน ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานเทคโนโลยีดิจิทัล ตัวแทนครูที่ปรึกษา และคณะกรรมการสถานศึกษา
 - 2.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) และนำไปตรวจสอบความสอดคล้องของร่างแบบสัมภาษณ์โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ซึ่งประกอบด้วย นักวิชาการการบริหารการศึกษา นักวิชาการการวิจัย และผู้อำนวยการสถานศึกษา การพิจารณาผลการตรวจสอบความสอดคล้องของข้อคำถามโดยใช้ดัชนี

ความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC เท่ากับ 1 แสดงถึงความสอดคล้องอย่างสมบูรณ์ จึงสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ต่อไป

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล จะเก็บรวบรวมข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึก จำนวน 15 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล

2.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction) โดยนำข้อมูลมาเรียบเรียง และจำแนกอย่างเป็นระบบจากนั้นนำมาตีความหมายเชื่อมโยงความสัมพันธ์และสร้างข้อสรุปจากข้อมูลต่างๆ

3. ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4

3.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 รูป/คน ซึ่งได้มาจากโดยเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัด รองผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัด หัวหน้ากลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียนในสังกัด และคณะกรรมการสถานศึกษาที่เป็นพระภิกษุ

3.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือ เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล จะเก็บรวบรวมข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 รูป/คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ร่างแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction) โดยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญมาเรียบเรียงและปรับแก้ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

4. ระยะที่ 3 นำเสนอและประเมินแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4

4.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้ร่วมสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 รูป/คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ประกอบด้วย พระภิกษุ (ผู้อำนวยการสำนักเขตการศึกษาพระปริยัติธรรม) ผู้อำนวยการโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัด รองผู้อำนวยการโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม รองผู้อำนวยการในสังกัด และครูกลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียนในสังกัด

4.2 เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ลักษณะของเครื่องมือ แบบสนทนากลุ่ม (Focus Group) และแบบประเมินการสนทนากลุ่ม แนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนการนำเสนอและประเมินแนวทาง ใช้การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 รูป/คน โดยใช้แบบประเมินสนทนากลุ่มที่เป็นแบบแบบสัมภาษณ์ ประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร

4.4 การวิเคราะห์ข้อมูล จะใช้การวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic induction) โดยนำความเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่มมาเรียบเรียงเป็นแนวทางที่สมบูรณ์

กรอบแนวคิดการวิจัย

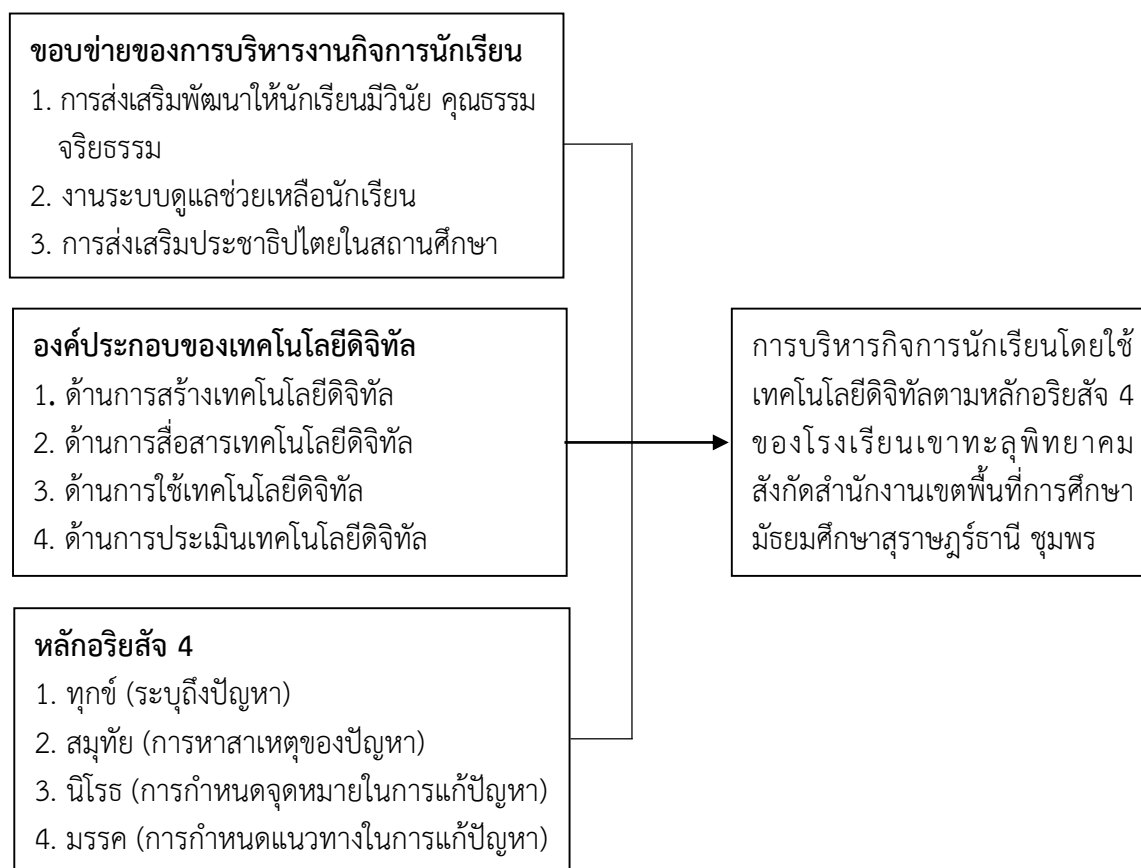
ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมากำหนดกรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษาเพื่อวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน และปัญหาการบริหารงานกิจการนักเรียนศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ความหมายของการบริหารงานกิจการนักเรียน ความสำคัญของการบริหารงานกิจการนักเรียน ความมุ่งหมายทั่วไปของการบริหารงานกิจการนักเรียนและขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียน จากแนวคิดของนักวิชาการหลายท่าน ประกอบด้วย ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, กระทรวงศึกษาธิการ, กัญญา บัวใส, อาทิตยา เวชกรณ์, สวภพ เทพทสิกุล, กุสิณา รอดทอง, สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, ทองแดง แสงบุญ, กัลยาณี รัตนบุตร, พิภพรอนันต์ เทพพิทักษ์, กฤษณา สีที และคณะ, สุรสิทธิ์ ดอนสีดา, ยุทธนา เลิศคลังและ วริยา สายสว่าง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียน จากนักวิชาการข้างต้น ซึ่งมีขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียนที่ตรงกัน ที่มีความถี่ตั้งแต่ระดับ 7 ขึ้นไป สามารถสรุปได้ขอบข่ายของการบริหารงานกิจการนักเรียนทั้งหมด 3 งาน ได้แก่ 1) การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 2) งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและ 3) การส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา อันเป็นแนวทางในการบริหารงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ และช่วยให้ผู้บริหารสามารถบริหารงานกิจการนักเรียนได้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของชุมชน

เทคโนโลยีดิจิทัล จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการ ประกอบด้วย ธิดา แซ่ซั้น, อัคริมา บุญอยู่, พรชนิตว์ สีนาราช, อัญสุชา บุญขันตินา, อรัญ ชูยกระเดื่อง, สนธยา หลักทอง, ภัทรสุดา ยะบุญวัน, กนกภรณ์ เทศผล, เกื้อกุล วัชชุม, สุปรีดา โกษาแสง และคณะ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบของเทคโนโลยีดิจิทัลจากนักวิชาการข้างต้น ซึ่งมีโดยมีองค์ประกอบของเทคโนโลยีดิจิทัลที่ตรงกัน ที่มีความถี่ตั้งแต่ระดับ 5 ขึ้นไป สามารถสรุปได้องค์ประกอบของเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อใช้ในการบริหารงานกิจการนักเรียนทั้งหมด 4 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านการสร้างเทคโนโลยีดิจิทัล 2) ด้านการสื่อสารเทคโนโลยีดิจิทัล 3) ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ 4) ด้านการประเมินเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเป็นการนำความสามารถในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลพื้นฐานไปจนถึงเทคโนโลยีดิจิทัลใหม่ๆ ไปพัฒนากลุ่มเป้าหมายได้อย่างเหมาะสมก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสื่อสารการปฏิบัติงาน การสร้าง และการประเมินตามวัตถุประสงค์ความถูกต้องเพื่อการแก้ปัญหาทาง ทำให้เกิดพัฒนาระบบการทำงานหรือระบบงานในองค์กรให้มีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพ

แนวคิดของหลักอริยสัจ 4 เป็นหลักธรรมในพระพุทธศาสนา ซึ่งพบในพระไตรปิฎก ภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เล่มที่ 35 ประกอบด้วย 1. ทุกขอริยสัจ (ทุกข์) 2. ทุกขสมุทัยอริยสัจ (สมุทัย) 3. ทุกขนิโรธอริยสัจ (นิโรธ) และ 4. ทุกขนิโรธคามินีปฏิปทาอริยสัจ (มรรค) 4 เป็นหลักธรรมสำคัญที่สืบทอดมาจากพระพุทธศาสนา เป็นความจริงอันประเสริฐที่เป็นกระบวนการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มจากระบุถึงปัญหา การหาสาเหตุของปัญหา การกำหนดจุดหมายในการแก้ปัญหาและการกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา เพื่อการแก้ปัญหาและพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง “การบริหารกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร” สามารถสรุปเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาสภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร พบว่า สถานศึกษาได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการดำเนินงานทั้ง 3 งาน ได้แก่ การส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา โดยมี การใช้เครื่องมือดิจิทัล เช่น Google Form, Google Sheet, QR Code และระบบ Hero OBEC Care ในการจัดเก็บ วิเคราะห์ และติดตามข้อมูลนักเรียนรายบุคคล รวมทั้งใช้สื่อสังคมออนไลน์และแอปพลิเคชัน LINE ในการสื่อสารระหว่างครู ผู้ปกครอง และผู้บริหาร ส่งผลให้การดำเนินงานมีความสะดวก รวดเร็ว และเป็นระบบมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังพบข้อจำกัดสำคัญ ได้แก่ การใช้เอกสารกระดาษควบคู่กับระบบดิจิทัลที่ก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนของข้อมูล ภาระงานครูที่เพิ่มขึ้น ความแตกต่างของทักษะด้านดิจิทัลของบุคลากรและนักเรียน ความไม่เสถียรของระบบอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์ ตลอดจนการสื่อสารข้อมูลที่ยังไม่ทั่วถึงและการมีส่วนร่วมของนักเรียนบางกลุ่มยังไม่เต็มศักยภาพ นอกจากนี้ กระบวนการบางส่วน เช่น การเลือกตั้งสภานักเรียนและการบันทึกข้อมูลกิจกรรมจิตอาสา ยังพึ่งพากระบวนการเป็นหลัก ส่งผลให้การรวบรวม วิเคราะห์ และรายงานผลใช้เวลานานและอาจเกิดความคลาดเคลื่อน สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลดิจิทัลแบบบูรณาการและการเสริมสร้างศักยภาพ

ด้านเทคโนโลยีของบุคลากร เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนให้สอดคล้องกับบริบทดิจิทัลอย่างยั่งยืน

ผลการศึกษาแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร พบว่า สถานศึกษามีการกำหนดนโยบายและโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน โดยผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นผู้นำในการขับเคลื่อน ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ และกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ขณะที่หัวหน้าฝ่ายบริหารงานกิจการนักเรียนและคณะทำงานด้านเทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกันพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลาง โดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล ได้แก่ Google Workspace for Education, Hero OBEC Care และเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อสนับสนุนการบันทึก วิเคราะห์ และติดตามข้อมูลนักเรียนรายบุคคล ครอบคลุมการดำเนินงานทั้งด้านการส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา โดยมีครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว และครูฝ่ายปกครองเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการบันทึกข้อมูล วิเคราะห์ และวางแผนช่วยเหลือนักเรียนรายกรณี ขณะเดียวกันมีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนผ่านกิจกรรมและสื่อดิจิทัลอย่างหลากหลาย ทั้งนี้ กระบวนการดำเนินงานเป็นไปตามหลักอริยสัจ 4 ได้แก่ ระบุถึงปัญหา (ทุกข์) การหาสาเหตุของปัญหา (สมุทัย) การกำหนดจุดหมายในการแก้ปัญหา (นิโรธ) และการกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา (มรรค) โดยมีการอบรมบุคลากร การสื่อสารกับผู้ปกครองผ่านช่องทางดิจิทัล และการติดตามประเมินผลผ่านระบบรายงานและแดชบอร์ด ส่งผลให้การบริหารงานกิจการนักเรียนมีความเป็นระบบ โปร่งใส สามารถใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ และพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ผลการนำเสนอและประเมินแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร พบว่า แนวทางที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสม เป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ในระดับสูง โดยครอบคลุมการดำเนินงานทั้ง 3 งาน ได้แก่ การส่งเสริมวินัย คุณธรรม และจริยธรรม งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา ภายใต้การกำหนดนโยบายและการกำกับติดตามของผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย โดยมีการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ได้แก่ Google Workspace for Education, Hero OBEC Care และเครื่องมือวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางสำหรับการบันทึก วิเคราะห์ และติดตามข้อมูลนักเรียนรายบุคคลอย่างเป็นระบบ การดำเนินงานยึดหลักอริยสัจ 4 เป็นกรอบในการบริหารจัดการ กล่าวคือระบุถึงปัญหา (ทุกข์) การหาสาเหตุของปัญหา (สมุทัย) การกำหนดจุดหมายในการแก้ปัญหา (นิโรธ) และการกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา (มรรค) ซึ่งช่วยให้การบริหารงานมีความชัดเจนเป็นขั้นตอน และสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิสะท้อนว่า แนวทางดังกล่าวสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง ช่วยลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล เพิ่มประสิทธิภาพในการติดตามดูแลนักเรียน สนับสนุนการตัดสินใจเชิงบริหาร และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนได้อย่างเหมาะสมอันนำไปสู่การพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่มีความเป็นระบบ โปร่งใส และยั่งยืนในบริบทของการศึกษาในยุคดิจิทัล

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร พบว่า สถานศึกษาได้ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในการดำเนินงานทั้ง 3 งาน ได้แก่ การส่งเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม งานระบบดูแล

ช่วยเหลือนักเรียน และการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา โดยมีการใช้เครื่องมือดิจิทัล ได้แก่ Google Form, Google Sheet, QR Code และระบบ Hero OBEC Care ในการจัดเก็บ วิเคราะห์ และติดตามข้อมูลนักเรียนรายบุคคล รวมทั้งใช้สื่อสังคมออนไลน์และแอปพลิเคชัน LINE ในการสื่อสารระหว่างครู ผู้ปกครอง และผู้บริหาร ส่งผลให้การดำเนินงานมีความสะดวก รวดเร็ว และเป็นระบบมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังพบข้อจำกัดสำคัญ ได้แก่ การใช้เอกสารกระดาษควบคู่กับระบบดิจิทัลที่ก่อให้เกิดความซ้ำซ้อนของข้อมูล ภาระงานครูที่เพิ่มขึ้น ความแตกต่างของทักษะด้านดิจิทัลของบุคลากร และนักเรียน ความไม่เสถียรของระบบอินเทอร์เน็ตและอุปกรณ์ ตลอดจนการสื่อสารข้อมูลที่ยังไม่ทั่วถึง และการมีส่วนร่วมของนักเรียนบางกลุ่มยังไม่เต็มศักยภาพ นอกจากนี้ กระบวนการบางส่วน ได้แก่ การเลือกตั้งสภานักเรียนและการบันทึกข้อมูลกิจกรรมจิตอาสา ยังพึ่งพาระบบเอกสารเป็นหลัก ส่งผลให้การรวบรวม วิเคราะห์ และรายงานผลใช้เวลานานและอาจเกิดความคลาดเคลื่อน สะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นในการพัฒนาระบบบริหารจัดการข้อมูลดิจิทัลแบบบูรณาการและการเสริมสร้างศักยภาพด้านเทคโนโลยีของบุคลากร เพื่อยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนให้สอดคล้องกับบริบทดิจิทัลอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐพัฒน์ ฤงพลอย (2563) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาคู่มือการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่าสภาพการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี ด้านการส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัยคุณธรรม จริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อเรียงตามลำดับ คือ การจัดกิจกรรมปลูกฝังสร้างจิตสำนึกดูแลให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในหน้าที่ ได้แก่ การพัฒนาและดูแลบริเวณโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ การจัดให้มีกิจกรรมส่งเสริมด้านคุณธรรมและจริยธรรม/ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม และการจัดให้มีการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด งานวิจัยมีความสอดคล้องกันในประเด็น สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมและกระบวนการดำเนินงานเพื่อปลูกฝังความรับผิดชอบและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ยังมีการติดตามและประเมินพฤติกรรมนักเรียนเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาผู้เรียนให้เหมาะสมยิ่งขึ้น แม้ว่าวิธีการดำเนินงานอาจแตกต่างกันบ้าง แต่มีเป้าหมายร่วมกัน คือ การพัฒนานักเรียนให้มีวินัยคุณธรรม และจริยธรรมควบคู่กับการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีคุณภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ จักรพงษ์ ตระการไทย (2564) เรื่อง สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา ยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ พบว่า สถานศึกษาในยุคดิจิทัลจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานของสถานศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดการกิจการนักเรียนซึ่งเป็นงานของสถานศึกษาในทุกด้าน ต้องมีระบบจัดการฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารและการจัดการความรู้เพื่อให้เกิดการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ ผลการประเมินโดยรวมสะท้อนให้เห็นว่า แนวทางการดำเนินงานดังกล่าวมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีประโยชน์ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด งานวิจัยมีความสอดคล้องกันในประเด็น การใช้ระบบฐานข้อมูลดิจิทัลช่วยให้การรวบรวม วิเคราะห์ และติดตามข้อมูลนักเรียนรายบุคคลเป็นไปอย่างเป็นระบบ และมีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยเสริมให้การสื่อสารและการประสานงานระหว่างครูและผู้เกี่ยวข้องดำเนินไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง อันส่งผลให้การดูแลช่วยเหลือนักเรียนสามารถตอบสนองต่อปัญหาและความต้องการของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสมยิ่งขึ้น และงานวิจัยของ ศุภาวัฒน์ ไชยสา (2566) เรื่อง การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มหาสารคาม พบว่า สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ครูแลกเปลี่ยนเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพในระดับสูง ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเน้นการมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ประชาธิปไตย ส่วนด้านการจัดกิจกรรมส่งเสริมวิถีประชาธิปไตย พบว่าสภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง แต่สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียน

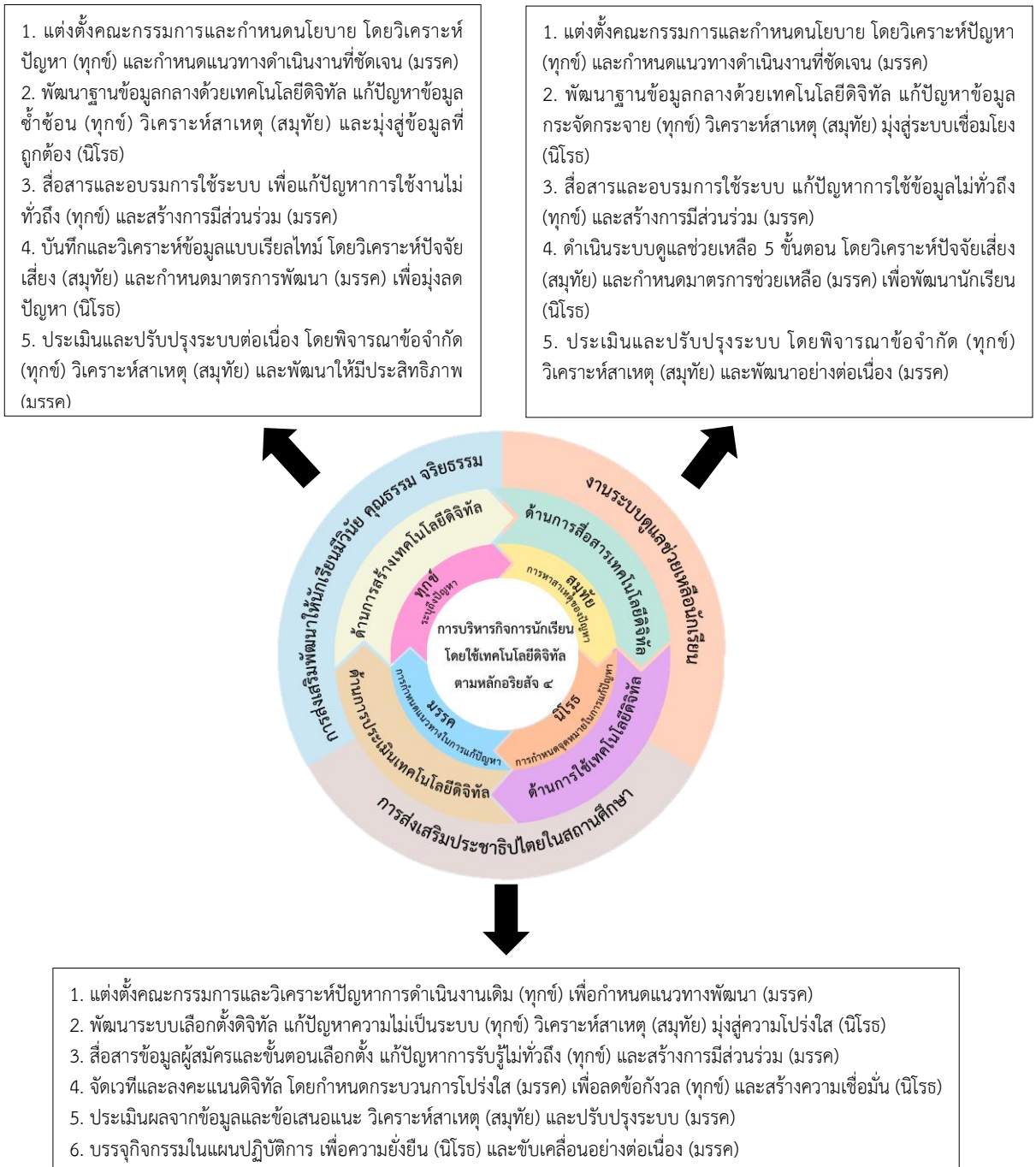
การนำเสนอและประเมินแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร พบว่า ผลการนำเสนอและประเมินแนวทางการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ประกอบด้วย 1) ชื่อเรื่อง 2) หลักการและเหตุผล 3) วัตถุประสงค์ของแนวทาง 4) แนวทางการดำเนินงาน และ 5) การติดตามและประเมินผล โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ามี ความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และเป็นประโยชน์ สามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทของสถานศึกษา แนวทางการดำเนินงานดังกล่าวครอบคลุมการบริหารงานกิจการนักเรียน ได้แก่ 1. การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม จริยธรรม 2. งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนและ 3. การส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา โดยบูรณาการการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล 1. ด้านการสร้างเทคโนโลยีดิจิทัล 2. ด้านการสื่อสารเทคโนโลยีดิจิทัล 3. ด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลและ 4. ด้านการประเมินเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการจัดเก็บข้อมูล การสื่อสาร และการติดตามนักเรียนอย่างเป็นระบบ รวดเร็ว และตรวจสอบได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานที่ยึดหลักอริยสัจ 4 ได้แก่ ทุกข์ (ระบุถึงปัญหา) สมุทัย (การหาสาเหตุของปัญหา) นิโรธ (การกำหนดจุดหมายในการแก้ปัญหา) และ มรรค (การกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา) ภายใต้กระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ได้แก่ การวางแผน การดำเนินการ การติดตามประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนา อย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสรุปผลผ่านระบบแดชบอร์ดดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงบริหาร ส่งผลให้การบริหารงานกิจการนักเรียนมีความเป็นระบบ โปร่งใส และมีประสิทธิภาพสูง สามารถตอบสนองต่อบริบทการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสม และยั่งยืน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ พระปลัดดำรง ภทฺทมนฺี (2563) ที่พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนตามหลักพุทธธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 มีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติและมีประโยชน์ ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนตามหลักพุทธธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อจำแนกตามรายชื่อ พบว่า ผลการประเมินรายด้าน รายรูปแบบเกี่ยวกับมีความถูกต้อง มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ในการปฏิบัติและมีประโยชน์ ทั้งนี้ แนวทางดังกล่าวช่วยให้การบริหารงานกิจการนักเรียนสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับหลักพุทธธรรม อีกทั้งสอดคล้องกับศตวรรษ กฤษณา (2564) ที่เสนอให้การบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ควรมีการวางแผน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องละมีหลักฐานตรวจสอบได้ ทั้งนี้ แนวคิดดังกล่าวยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ญัฐวิภา คำปันศรี (2559) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้นี้ต้องคำนึงถึงบริบท ความพร้อม และข้อจำกัดของสถานศึกษา สอดคล้องกับ ขณะเดียวกันยังสอดคล้องกับกัลยาณี รัตนบุตร (2564) ซึ่งพบว่า การพัฒนาระบบการบริหารงานกิจการนักเรียนอย่างเป็นระบบและมีคุณภาพ การศึกษามุ่งเน้นให้สถานศึกษามีโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการและกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ รวมทั้งใช้ข้อมูลและเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนการดำเนินงานเพื่อเพิ่ม

ความโปร่งใสและประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับวริยา สายสว่าง (2566) ซึ่งพบว่าการบริหารงานกิจการนักเรียนอย่างเป็นระบบตามกระบวนการบริหารที่ชัดเจน โดยทั้งสอง การศึกษามุ่งเน้นการกำหนดนโยบาย การวางแผน และการดำเนินงานอย่างเป็นขั้นตอน พร้อมทั้งมีการติดตามและประเมินผลเพื่อปรับปรุงการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษาและการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด การพัฒนาคุณภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนตามวงจรคุณภาพ (PDCA) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและนำไปสู่ความเป็นเลิศของสถานศึกษา และสอดคล้องกับพิภักธรอนันต์ เทพพิทักษ์ (2565) พบว่าการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนที่เปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและการดำเนินกิจกรรมของโรงเรียน พร้อมทั้งมีการวางแผน ดำเนินงาน และประเมินผลอย่างเป็นระบบ ซึ่งช่วยส่งเสริมความรับผิดชอบ การมีส่วนร่วม และการพัฒนาทักษะทางสังคมของผู้เรียนอย่างเหมาะสม

องค์ความรู้ที่ได้

การบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 ของโรงเรียน เขาทะเลพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุราษฎร์ธานี ชุมพร มีการศึกษาเรื่อง การบริหารงานกิจการนักเรียน ซึ่งครอบคลุม 3 งาน ได้แก่ การส่งเสริมพัฒนาให้นักเรียนมีวินัย คุณธรรม และจริยธรรม งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และการส่งเสริมประชาธิปไตยในสถานศึกษา โดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลใน 4 องค์ประกอบ คือ การสร้าง การสื่อสาร การใช้ และการประเมิน เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ได้บูรณาการหลักอริยสัจ 4 ทุกข์ (ระบุถึงปัญหา) สมุทัย (การหาสาเหตุของปัญหา) นิโรธ (การกำหนดจุดหมายในการแก้ปัญหา) และมรรค (การกำหนดแนวทางในการแก้ปัญหา) ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้บริหาร ครู และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง โดยใช้แพลตฟอร์มดิจิทัล Google Workspace for Education และระบบฐานข้อมูลกลาง ในการบันทึก วิเคราะห์ และติดตามข้อมูลนักเรียนรายบุคคลอย่างต่อเนื่อง ภายใต้กระบวนการบริหารจัดการที่เป็นระบบ ได้แก่ การวางแผน การดำเนินงาน การติดตามประเมินผล และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งสรุปผลผ่านระบบแดชบอร์ดดิจิทัลเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจเชิงบริหาร ส่งผลให้ การบริหารงานกิจการนักเรียนมีความเป็นระบบ โปร่งใส และมีประสิทธิภาพสูง สามารถตอบสนองต่อบริบทการจัดการศึกษาในยุคดิจิทัลได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน สรุปได้ว่า แนวทางดังกล่าวเป็นการบูรณาการ “การบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล” ควบคู่กับ “หลักธรรมทางพุทธศาสนา” ทำให้ การบริหารงานกิจการนักเรียนมีความเป็นระบบ ทันสมัย โปร่งใส และคำนึงถึงความเสมอภาค สามารถพัฒนาผู้เรียนได้อย่างรอบด้านและสอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษาในยุคดิจิทัล

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ของการวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี ชุมพร ควรกำหนดนโยบายส่งเสริมการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างเป็นระบบ พร้อมสนับสนุนการพัฒนาฐานข้อมูลกลางด้านกิจการนักเรียน การพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล รวมทั้งจัดให้มีการนิเทศ ติดตาม และสนับสนุนทรัพยากรที่จำเป็น เพื่อให้สถานศึกษาสามารถนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) สถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยบูรณาการหลักอริยสัจ 4 เป็นกรอบในการวิเคราะห์ปัญหา กำหนดเป้าหมาย และวางแนวทางการดำเนินงาน พร้อมทั้งพัฒนาระบบฐานข้อมูลนักเรียนและระบบสารสนเทศด้านกิจการนักเรียน เพื่อสนับสนุนการติดตามพฤติกรรม การสื่อสารกับผู้ปกครอง และการตัดสินใจเชิงบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ

3) ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายและกลไกการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชัดเจน พร้อมแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนและกำกับติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งส่งเสริมให้ครูและบุคลากรใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการรวบรวม วิเคราะห์ และใช้ข้อมูลนักเรียนในการวางแผนพัฒนาและแก้ไขปัญหา เพื่อยกระดับคุณภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส และสอดคล้องกับการพัฒนาผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1) สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นกรอบในการพัฒนาการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักอริยสัจ 4 เพื่อวิเคราะห์ปัญหา กำหนดเป้าหมาย และวางแนวทางการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ และพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) สถานศึกษาควรพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลด้านการบริหารงานกิจการนักเรียน ได้แก่ ฐานข้อมูลนักเรียน ระบบติดตามพฤติกรรม และระบบสื่อสาร โดยเชื่อมโยงเป็นฐานข้อมูลกลาง เพื่อให้สามารถติดตาม วิเคราะห์ และใช้ข้อมูลในการวางแผนและแก้ไขปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3) สถานศึกษาควรพัฒนาศักยภาพบุคลากรและสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร แลกเปลี่ยนข้อมูล และติดตามการพัฒนานักเรียน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานกิจการนักเรียนของสถานศึกษา

2) ควรทำวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพของการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารงานกิจการนักเรียน โดยใช้หลักอริยสัจ 4

3) ควรทำวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารงานกิจการนักเรียนโดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ในสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาโดยใช้หลักอริยสัจ 4

เอกสารอ้างอิง

- กองยุทธศาสตร์และแผนงาน กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2567). รายงานสถานการณ์ด้านเด็กและเยาวชน ประจำปีงบประมาณ 2568 ไตรมาส 1. *วารสารกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์*, 1(1): 7-12.
- กัลยาณี รัตนบุตร. (2564). รูปแบบการบริหารระบบคุณภาพงานกิจการนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา. *วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต*, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- จักรพงษ์ ตระการไทย. (2565). สภาพการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ*, 16(3): 57.

- ณัฐพัฒน์ ฤงพลอย. (2563). การพัฒนาคู่มือการบริหารกิจการนักเรียนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี*.
- ณัฐวิภา คำปันศรี. (2559). สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางการพัฒนาการดำเนินงานตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 2. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- ปณณัฐธามาเชค. (2565). *การบริหารองค์กรทางการศึกษาในยุคดิจิทัล*. ชลบุรี: ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พระปลัดดำรง ภัทมนี (แคนศิลา). (2563). รูปแบบการบริหารกิจการนักเรียนตามหลักพุทธธรรม โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4. *วารสารวิทยาลัยสงฆ์นครลำปาง*, 9(2): 8.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตโต). (2557). *พุทธธรรม ฉบับปรับขยาย*. กรุงเทพฯ: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- พระมหาอาคม อตุลเมธี (คำมะนะ). (2565). การบริหารงานวิชาการตามหลักอริยสัจ 4 ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จังหวัดเลย. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย*.
- พิภรณ์อนันต์ เทพพิทักษ์. (2565). แนวทางพัฒนาการบริหารกิจการนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานครตามแนวคิด ทักษะอารมณ์และสังคม. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
- มฤดี เพ็งสง่าและมัทนา วัฒนอมศักดิ์. (2566). *การบริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล*. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ ศรีนครินทรวิโรฒ*, 24(2): 169-170.
- โรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม. (2566). *แผนพัฒนาสถานศึกษา โรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม ปีการศึกษา 2566-2570*. ชุมพร: โรงเรียนเขาทะลุพิทยาคม.
- วริยา สายสว่าง. (2566). การพัฒนาแนวทางการบริหารกิจการนักเรียนตามวงจรคุณภาพเดมมิ่ง (PDCA) สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กาฬสินธุ์. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*.
- ศตวรรษ กฤษณา. (2564). การบริหารงานกิจการนักเรียนตามหลักสังคหวัตถุ 4 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา อำเภอมหาชนะชัย จังหวัดยโสธร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 28. *วารสารการบริหารการศึกษา มจร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด*, 1(1): 23-34.
- ศุขาวัดน์ ไชยสา. (2566). การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมประชาธิปไตยในโรงเรียนโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา มหาสารคาม. *Journal of MCU Ubon Review*, 8(2): 489-490.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *แนวทางการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2565). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2565)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.

